

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami dziennym i tygodniowym kosztuje w prenumeracie: **Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów.**
Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 centów wal. austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont 7 centów od wiersza. — Reklamacyje są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Dania. — Szwecya. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

C. k. komisya krajowa do osobowych spraw mieszanych urzędów powiatów w lwowskim okręgu administracyjnym mianowała kancelistów urzędu powiatowego *Jana Hapnowicza* i *Felixa Brzezińskiego* prowizorycznymi aktuariuszami urzędów powiatowych.

Lwów, 17. lutego 1860.

Gmina *Kulików* w obwodzie złoczowskim obowiązała się po wieczne czasy dla założenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, utrzymywać istniejący już budynek szkolny w dobrym stanie, sprzątać potrzebne porządki szkolne, zajmować się czyszczeniem szkoły i dostarczać własnym kosztem na opał szkoły rocznie 20 fur zbierani.

Prócz tego zapewniła na utrzymanie nauczyciela i dyaka zarazem obok połączonych z tą łunką kościelną dochodów roczną płacę w kwocie 50 zł. w. a. gotówką a w zbożu 10 męczów żyta i 10 męczów jęczmienia.

Udowodnioną temi ofiarami troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z należytym uznaniem do wiadomości powszechnej.

Sprawy krajowe.

(Ogłoszenie galie. kasy oszczędności. — Ogłoszenie wystawy gospodarskiej.)

Ogólne zgromadzenie Towarzystwa *galicyjskiej kasy oszczędności* odbędzie się stosownie do statutów w sobotę dnia 3 marca 1860 o godzinie 10. rano w gmachu ratuszowym na dole w lokalu kasy oszczędności, na które nadkurator zaprasza członków Towarzystwa.

Lwów dnia 25. lutego 1860.

— Na mocy pozwolenia wysokiego c. k. przydyum krajowego z dnia 22. grudnia 1852 l. 11.925 odbędzie się pod kierunkiem c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego wystawa rolnicza we Lwowie w miesiącu czerwcu 1860 r. jeżeli zaraza na bydło, obecnie w kilku obwodach grasująca, nie będzie na przeszkodzie.

Komitet wzywa przeto wszystkich obywateli, posiadaczy celniejszych zwierząt domowych; jako to: bydła rogatego, koni roboczych, owiec, nierogacizny i drobiu; wzywa tudzież panów fabrykantów machin i narzędzi rolniczych, ażeby produkta i wyroby swoje na wystawę lwowską przyprowadzić chcieli, a gorliwym udziałem swoim poparli usiłowania Towarzystwa około podniesienia rolnictwa krajowego.

Z komitetu c. k. Towarzystwa gosp. galic.

We Lwowie dnia 24. lutego 1860 r.

Ameryka.

(Wybór prezydenta dokonany.)

Dnia 1. lutego ukonstytuowała się izba reprezentantów w Washingtonie. Skończyła się dwumiesięczna walka wyborów a „Unia jest ocalona“, jak już nieraz przedtem bywało, i jeszcze na dal tak zostanie. Obrany jest republikanin, ale nie Sherman, lecz Pennington z Nowego Jersey, o którym republikańskie dzienniki mówią, że stoi na ostatecznym prawem skrzydle ich partyi. Dnia 27. stycznia stanęła koalicya demokratów z południowymi Amerykanami, gdyż demokraci postanowili głosować za panem Smith z północnej Karoliny. Przeczo otrzymał Smith 112 głosów, to jest więcej niż Sherman. Na to oświadczył Sherman, że nadeszła chwila, w której według jego przekonania inny republikanin może otrzymać większą liczbę głosów niż on, i odstąpił od kokurencyi. I w samej rzeczy za Penningtonem, którego potem przedstawili republikanie, oświadczyło się tyle mędzów z centrum, którzy przedtem nie chcieli głosować za Shermanem, że w poniedziałek nie dostawało jeszcze tylko jednego wotum. To wotum miał dać deputowany Briggs z No-

wego Jorku, jeden tylko z północnego państwa na kongres wybrany knownothing. Człowiek ten robił niesłychane trudności, utrzymując przez 3 dni w niepewności rozstrzygnięcie, jedynie dlatego, aby okazać jak wielce ważnym jest jego wotum. Nakoniec wotował za Penningtonem, który otrzymał przeto 117 głosów, to znaczy absolutną większość, gdyż ogółowa liczba obecnych wynosiła 233. Było 44te balotowanie, w którym nastąpiło rozstrzygnięcie. (Przed czterema laty odbyło się przeszło 100 głosowań i upłynęło 3 miesiące, nim obrano prezydenta.)

Hiszpania.

(Wojna marokańska. — Dalsze uzbrojenia. — Melila. — Księżę Orleański. — Wyładki pod Melilą.)

Madryt, 20. lutego. Upewniają, że w warunkach pokoju przesłanych Cesarzowi marokańskiemu, domagał się rząd hiszpański wprawdzie odstąpienia miasta i twierdzy Tetuanu, lecz przestałby może i na samej już tylko zamianie Tetuanu za jakie miejsce portowe nad morzem atlantyckiem. Zapalczywsza część narodu hiszpańskiego i nastawająca na wojnę uporeczywą, niechciałaby poprzestać na tych warunkach pokoju. Utrzymuje bowiem, że honor Hiszpanii wymaga przynajmniej odstąpienia znacznej części marokańskich prowincyi nadmorskich, i tem się pociesza, że Cesarz marokański nieprzystanie na żądanie terażniejsze, a zatem przyjdzie do wojny wielkiej i zaborczej. — W Andaluzji formuje się piąty korpus armii pod jenerałem Pavia, a za nadejściem tych posiłków w liczbie 7000 żołnierza, ma O'Donnell wyruszyć przeciw Tangierowi. Eskadra wzmocniona okrętami wojennymi sprowadzonemi z Hawany, ma od morza wspierać atak armii lądowej, i tak Tangier, jak podobno i Mogador bombardować. Deputacya marokańska, która przybyła do hiszpańskiej kwatery głównej, by dowiedzieć się o warunkach pokoju, składa się z kaida i wice-gubernatora z Tangieru, z pierwszego adjutanta Mulej-Abasa, brata Sułtana, i z komendanta piechoty arabskiej. O'Donnell oznajmił deputacyi, by w tej mierze zjechała dopiero we czwartek do obozu. O utarczce pod Melilą wiadome są już następujące szczegóły: Jenerał brygady Bucetta w Melili miał rozkaz trzymania się tylko odpornie, lecz wbrew rozkazowi zrobił wycieczkę i ścigał przy tem nieostrożnie Maurów ustępujących. Hiszpanie wpadli w zasadzkę, i przed siłą przeważną musieli się cofać w wielkim nieładzie, a Maurowie ści gali ich aż pod mur fortecy, zkąd ich dopiero artylerya wałowa odparła. Sadzą powszechnie, że wojownicy, którzy tak natarczywie napierali na Hiszpanów są zeszczepeu Kabyłów ryfejskich, i po klesce Mulej Abasa dnia 4go oderwali się od niego. — Marszałek O'Donnell nadał dnia 23. stycznia na bojowisku księciu Gastonowi Orleańskiemu, hrabi Eu, order św. Ferdynanda 1 klasy za „nieustraszoną odwagę, z jaką na czele szwadronu swego uderzył na nieprzyjaciela“

— Dziennikowi *Nord* przesłano depezę z przytoczeniem szczegółów o walce i stratach Hiszpanów pod Melilą: Maurowie zabierali się na pozor do bombardowania Melili; jenerał brygady Bucetta, niewyleczony jeszcze całkiem z ciężkiej słabości, uderzył na nieprzyjaciela i spędził go z pozycyi zajmowanych. Strata Hiszpanów przy tem wynosiła 31 żołnierzy. Jenerał Bucetta zapadł znowu na zdrowiu i musiał oddać komendę pułkownikowi. Maurowie wystąpili teraz zaczepnie i wyrugowali Hiszpanów z pozycyi zdobytych. Bucetta niezważając na słabe swe zdrowie, wyruszył na nowo przeciw Maurom, odparł ich powtórnie i odzyskał stracone pozycje. Hiszpanie stracili przytem 182 żołnierzy.

Anglia.

(Posiedzenie parlamentu z 21. lutego.)

Londyn, 23. lutego. Na przedwczorajszym posiedzeniu izby wyższej wniósł *Lord-kancelarz* bil, który zwyczajnym trybunałom sądowym nadaje niektóre prerogatywy, jakie dotąd przysługiwały wyłącznie sądowi kancelerskiemu. Jestto pierwszy krok do zaleconego w mowie od tronu połączenia prawa ze słusnością. *Lord Brougham* proponował zniesienie pytania: „Wiunny czy niewinny?“ jakie w procesach kryminalnych zadają obżałowanym. Znaczenie tego wyrazu — mówił lord — jest prawnicze, a wiele ludzi z niższych stanów pojmuje go fałszywie, mieszając pojęcie niewinności w obec prawa, to jest niepodpadanie karze podług ducha i litery ustawy, z absolutną niewinnością. Teraz ma być zadawane takie pytanie, czy obżałowany chce być na własne zeznanie ogło-

szony winnym, czy tylko żąda indagacji. Obadwa prawnicze bile przypuszczono bez dyskusji do pierwszego odczytania. Lord *Granville* oznajmił, że pan *Corbett*, pełnomocnik we Florency, przysłał mu list z zapewnieniem, że chociaż zna się z panem *Buoncompagni* od czasu przybycia swego do Włoch, nie był jednak u niego ani na urzędowej recepcji noworocznej, ani też innego dnia. *Margrabia Normanby* oświadczył, że poprzestaje na tem piśmie. Jeśli kto zbłądził, to winien temu rząd prowizoryczny we Florency. Po chwili jednak zabrał lord *Normanby* powtórnie głos, robiąc uwagę, że pan *Corbett* rozróżnia w wspomnianym liście swoim recepcję urzędową od przyjęcia zaproszenia na bal. W rzeczy zaś kończy się zwykle recepcja publiczna balem i bal należy do recepcji. Lord *Granville* odpowiedział powtórnem zapewnieniem, że pan *Corbett* pod żadnym pozorem nie był na publicznej recepcji u pana *Buoncompagni*. — Hrabia *Stelkirk* zaproponował kilka mocyi względem instrukcji, z jaką lord *Elgin* rozpoczął misję swoją do Chin. Lord *Elgin* sam bronił się przy tej sposobności zbijając rozmaite sądy, jakie wydawano o jego polityce chińskiej, i wyświecając trudności, z jakimi musiał walczyć w Chinach zwłaszcza po wybuchnięciu powstania indyjskiego. Mocye te przyjęła izba.

W izbie niższej wniesiono znowu mnóstwo petycji za i przeciw traktatowi handlowemu. Sir *W. Miles* oznajmił, że w swoim czasie proponuje zmazanie 16tej rezolucji, która znosi podatek od papieru, i zmianę 17tej rezolucji, względem ustanowienia podatku dochodowego na 9 zamiast 10 pensów. — Na wniosek pana *Gregsona* przyjęła izba adres z prośbą o przedłożenie raportu *Alcocka*, jeneralnego konzula w Japonii, względem zawieszenia handlu z Europejczykami. — Na wniosek lorda *Palmerstona*, ażeby izba po zamknięciu obrad wieczora odroczyła się do jutra (22.), zabrał głos sir *J. Graham*, dla ułożenia porządku debaty. Jego zdaniem niemożna pan *Duncane* przedkładać swojej rezolucji komitetowi ceł, ponieważ porusza inne kwestye dochodowe. Musi zrobić z tego samoistny wniosek i stawić go w porządku dziennym. Prezydent izby zgadza się na to. Lord *Palmerston* chce się zastosować do wszystkiego. Pan *Duncane* przystał również na tę propozycję i wniósł zaraz swoją samoistną rezolucję: „że izba pragnąc uwolnić handel angielski od wszelkich niepotrzebnych opłat celnych, nie uważa za stosowne powiększać niedobór zmniejszaniem dochodów, ani też zgadza się na znaczne podwyższenie podatku dochodowego, gdyż toby zawiadło słusne oczekiwania kraju.“ Protestował też przeciw mniemaniu, jakoby hołdował w tej mierze powodom stronnictw. „Jest to — mówił — głos niezawisłego członka, który uważa zasady ministerjalnego planu finansowego za niesprawiedliwe i nietrwale. Budżet niestara się pokonać trudności finansowej, lecz raczej chce je pogorszyć; główne redukcye, jak np. ceł od wina i podatku od papieru, są wcale niestosowne teraz, kiedy podatek dochodowy znaczniejszy jest, niż kiedykolwiek w czasach pokoju; a nakoniec opierał się budżet na jednostronnym traktacie handlowym. Źródła, z których niedobór ma być pokryty, nie wystarczą po części dłużej jak na jeden rok, tak że na przyszły miałby nowy parlament, który prawdopodobnie skutkiem bilu reformy będzie obrany, niedobór w sumie 13 mil. funtów do pokrycia. Znachodząc podatek dochodowy w kwocie 10 pensów, przyjąłby go w potrzebie z radością i zamienił w stałą instytucję z oburzeniem całego kraju. Wobec wznagającej się zarazy winogron zdaje się być nie na czasie znizenie ceł od wina; zresztą nieprzyczyni się redukcya do tego, by dowożono tańsze a zarazem nie fałszowane wina do kraju. Redukcya też podatku od papieru nie wynagrodzi drogości herbaty i cukru.“ Potem uderzał wnioskodawca na traktat handlowy dowodząc, że nie opiera się ani na zasadach wolnego handlu ani też wzajemności. W końcu zastosował przeciw panu *Gladstone* ostatni ustęp jego własnej mowy z roku 1852, którym wzywa izbę, ażeby odrzuciła budżet *Disraeliego*. Pan *E. L. Gower* stawał w obronie budżetu co do niektórych jego szczegółów, uznając go co do zasady zupełnie usprawiedliwionym. W ciągu debaty, jaka się wytoczyła teraz, występowało mnóstwo członków, między innymi panowie *Dawson* i *Hennessy*, żaląc się na niemacjerzyńskie postępowanie z Irlandją. Tak np. nazywano nieraz wolny przywóz masła „niesprawiedliwością wobec Irlandji.“ Po nich przemawiał sir *S. Northcote*, przyznając, że budżet następcza wiele ważnych korzyści, ale może wypadnie zbyt drogo opłacić te korzyści. Traktat w głównych zasadach swoich dałby się pogodzić z wolnością handlu, ale nie w szczególnych punktach. W ogóle może plan finansowy wprowadzić kraj w bardzo niebezpieczne położenie fiskalne i polityczne. Z obliczenia samego kanclerza skarbu pokazuje się, że niedobór dałby się pokryć podatkiem dochodowym w kwocie 7 pensów tylko; ale niestety sztuczne i niepotrzebne powiększenie niedoboru jest właśnie dziedzicznym grzechem planu finansowego. Pan *Ayton* bronił budżetu. Pan *Hullart* zaproponował odroczenie debaty i izba przyjęła tę poprawkę.

Francya.

(Ulgi więzniom wojskowym w karach. — Stemple wexlowe. — Wywody szlachectwa. — Dymisja w wojsku. — Rocznica Washingtona. — Subwencja teatrom. — Obrazy do Louwru. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 23. lutego. Na wniosek ministra wojny darował Cesarz 396 więzniom wojskowym resztę kary a 280 innym ukrócił nieodsiedziany czas więzienia.

— *Monitor* obwieścił dekret, który postanowienie z d. 18. stycznia w sprawie stemplów wexlowych rozszerza na przyszłość i na kolonię algierską.

— Oficerowie marynarki mają z polecenia ministra wykazać się z swych praw do tytułów szlacheckich.

— Według doniesienia dziennika *Constitutionnel* ma rozpuszczeniem klasy wojskowej z roku 1853 zmniejszony być każdy pułk piechoty złożony z 3ch batalionów, co odbył kampanię włoską — o 400 ludzi, inne pułki tylko o 300.

— Wczoraj (21. lutego) odbył się na cześć i w pamięć 128 rocznicy urodzin Washingtona świetny bal u konzula amerykańskiego *Spencer*. Na uroczystości tej był obecny także i nowy poseł amerykański, pułkownik *Faulkner*. Przy tej sposobności przedstawiono mu znakomitsze osoby towarzystwa amerykańskiego w Paryżu. Sale balową przyozdobiono bardzo świetnie, a nazwiska: *Washington* i *Lafayette* umieszczono w każdym miejscu odpowiednem.

— Na subwencję dla cesarskich teatrów i konserwatorium muzyki przychodzi w budżecie na rok 1860 suma 1,705.000 franków; na wynagrodzenie lub wsparcie dla artystów, autorów dramatycznych, kompozytorów i dla wków po nich pozostałych wyznaczono sumę 137.700 franków, wkońcu dla zachęty i na subskrypcye przeszło 200.000 franków. — Pod panowaniem Napoleona III. zakupiono do Louwru obrazów za sumę wynoszącą do 1 miliona fr. *Ludwik XVIII.* zakupił 111 obrazów za 658.265 fr., *Karol X.* 24 obrazów za 62.790 fr., a *Ludwik Filip III* za 74.132 franków.

— *P. Quelen*, kapitan jazdy i kuzyn dawniejszego arcybiskupa paryskiego tegoż imienia, mianowany został adjutantem Cesarza. — Roboty w cesarskim grobowcu familijnym w *St. Denis* są już całkiem ukończone; słychać też, że uroczyste przeniesienie i złożenie tam zwłok Napoleona I. odbędzie się w miesiącu maju, zapewne 5.

Włochy.

(Nowe baterye. — Proklamacja *Wiktora Emanuela*. — Adresy. — Karnawał rzymski.)

Wychodząca w *Turyńcu* gazeta wojskowa donosi, że artylerya ma być pomnożona na 30 bateryi, między temi 6 do 8 bateryi o działach gwintowanych podług nowego systemu, którego doskonałość jest już stwierdzona licznymi próbami.

— Dzienniki włoskie wspominały kilkakrotnie nieznana dotąd proklamację *Wiktora Emanuela* do państw włoskich. W Paryżu sądzono rozmaicie o tem; jedni powątpiewali o wydaniu takiej proklamacji lub zaprzeczali temu formalnie, inni sadzili, że istnieje, ale odłożono na później jej ogłoszenie. Teraz pisze znowu dziennik turyński *Union liberale* o tym dokumencie i podaje nawet analizę jego, zupełnie inną niż dawniejsze.

— *Gazz. del Popolo* nazywa wszystkich zdrajcami ojczyzny, którzy składają ofiary pieniężne dla stolicy apostolskiej.

Rzym, 15. lutego. Papiaska archeologiczna akademja doręczyła Ojcu świętemu adres wierności, który Jego Świątobliwość przyjął z szczególną uprzejmością.

— W ciągu karnawału dozwolono wyprawić cztery bale maskowe; ale larwy mogą być noszone tylko w salach balowych; w każdym innym miejscu, kto się pokaże w masce, będzie natychmiast aresztowany.

Niemce.

(Rozpoznanie traktatu z Francją względem własności literackiej. — Clo na Elbie.)

Lipsk, 18. lutego. Saxonia zawarła z Francją traktat względem wzajemnej ochrony własności literackiej i artystycznej na dniu 19. maja 1856, i to na sześć lat od dnia ratyfikacji (5go czerwca). Jeżeli wypowiedzenie nie nastąpiło przynajmniej na sześć miesięcy naprzód, zatem najdalej na dniu 5. grudnia 1861, przedłużyła by się ważność traktatu na dalszych sześć lat. Otóż tutejsi księgarze uradzili na odbytem niedawno jeneralnem zgromadzeniu, upraszać rząd saski, ażeby nieodnawiał traktatu w terażniejszym składzie, lecz tylko ze znaczną modyfikacją. Reprezentanci tutejszego handlu księgarskiego otrzymali od jeneralnego zgromadzenia zlecenie, rozważyć dokładnie tę sprawę przy pomocy sześciu innych księgarzy tutejszych i poczynić potem potrzebne kroki u rządu.

Hanower, 20. lutego. W sprawie zniesienia ceł na Elbie donoszą, że Hanower przyjął propozycję Anglii względem konferencyi, która ma oznaczyć wysokość wynagrodzenia. Układy jednak nieskończyły się jeszcze; Anglia, Belgia i inne państwa interesowane w tej sprawie żądają, ażeby Hanower zaproponował sam pewną kwotę wynagrodzenia, która by służyła za podstawę obradom, podobnie jak zrobiła Dania w sprawie spłacenia ceł na *Zundzie*.

Dania.

(Trudności złożenia ministerjum. — Wiadomości bieżące.)

Kopenhaga, 28. lutego. Zabiegi biskupa *Monrad*, by złożyć nowe ministerjum, nie doprowadziły jeszcze do żadnego rezultatu. *Faederlandet* utrzymuje, że p. *Monrad* po trzydniowych układach trafił na opór kilku swych politycznych przyjaciół, na których pomoc budował z góry.

— Z *Szleswiku* piszą do jednego z pism niemieckich pod d. 20. lutego: Na księgarza dr. *Helberg* padło podejrzenie, że przyczynił się do rozpowszechnienia znanego sprawozdania wydziału o wniosku względem adresu do Jego król. Mości. Z tego powodu zamknęły władze księgarnię, a samego dr. *Helberg* wraz z zarządcami księgarni oddały pod śledztwo kryminalne.

Szwecya.

(Czynności sejmowe.)

Sztokholm, 18. lutego. Stan duchowny, który z początku głosował ze stanem mieszczańskim, za pożyczką kolei żelaznej

w sumie 20 mil., przystąpił teraz na zaproszenie stanu szlachty i mieszczaństwa do projektu względem 25 milionowej pożyczki. Zaczem osiągnięto formalną uchwałę sejmu, którą rząd wkrótce potwierdzi.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Bal u ambasadora francuskiego. — Reformy w procedurze sądowej. — Wydobywanie zatopionych okrętów.)

Petersburg, 17. lutego. Na wielkim balu poselskim, wydanym przedwczoraj przez księcia Montebello był obecny J. M. Cesarz, W. książęta Konstanty, Mikołaj i Michał, tudzież W. księżniczki Alexandra Józefowna, Alexandra Petrowna, Olga Feodorowna i Katarzyna Michałowna. Dopiero po godzinie 3. zrana opuścił J. M. Cesarz z familią salę. — Jenerał feldmarszałek książę Baryatyński odjechał we środę do Moskwy, gdzie go przyjmować mieli z wielką uroczystością. Na jego powitanie zjechał tam i Szamil. Dnia jutrzejszego udać się ma książę w dalszą podróż do Tyflidy.

— I w procedurze sądu cywilnego nastąpią teraz, jak słychać, reformy, które ze wszech miar są bardzo pożądane. Gdyż niemiecka *Gazeta Petersburska* mówi bez ogródki, że według teraźniejszego kodexu w Rosyi jest nie mniej jak trzynaście instancyi, przez które musi przechodzić każdy proces choćby był najmniej zawikłany.

— Z okrętów zatopionych w zatoce Sebastopola wydobyła kompania amerykańska dotychczas tylko 15 mniejszych, ani jednego większego okrętu. Ażeby wydobyć paropływ „Władimir“, robiono już 21 prób nadaremnych. Podczas ostatniej próby urwały się nawet mocne żelazne łańcuchy, dla tego musiano nowe zamówić. Kompania jednak nie traci nadziei wydobyć ten parostatek.

Księstwa Naddunajskie.

(Pismo W. Wezyra do księcia Kuzy. — Przemowa księcia na recepcyi.)

Niemiecka gazeta lukarcsz. ogłasza pod dniem 6. (18go) b. m. następujący list W. wezyra do księcia Kuzy:

„Przedłożywszy J. M. Sultanowi depeszę Waszej książęcej Mości, gdzie wyrażasz życzenie, by p. Negri uznany został w charakterze ajenta multanckiego i dyrygenta kancelaryi dla spraw wołoskich, pospieszam z doniesieniem, że J. M. Sultan przychylił się do życzenia Waszej książę. Mości, albowiem p. Negri posiada wszystkie potrzebne na to stanowisko własności, a żądanie Waszej książęcej Mości zgadza się zupełnie z artykułem konwencji, który stanowi wyrażnie, że sprawy obudwu ajencji mają być prowadzone odrębnie. Ztąd też przeznaczony dla Multan ajent uznany został przewidzianym zawiadawcą spraw kancelaryjnych ajencji dla księstwa wołoskiego. Jednocześnie pospieszam upewnić Waszą książęcą Mość o łasce i życzliwości J. M. Sultana.

15. stycznia 1860.

Podp. *Rużdi Mehmed.*“

— Ten sam dziennik donosi, że podczas ceremonialnego przedstawienia się kilku bojarów, odezwał się książę z następującą przemową:

„Z przyjemnością spostrzegam panowie, że poznajecie swoje obowiązki, bo wszelkie nabyte prawa z porządku rzeczy pociągają za sobą i odpowiednie zobowiązania. Wierzajcie mi panowie, że i ja uznaję mój obowiązek, który w tej chwili głównie zasadza się na tem, by gorliwą czujnością nie dopuścić żadnej stronniczości przy teraźniejszych wyborach i odeprzeć wszelkie usiłowanie, któreby zamierzało powstrzymać postęp narodu i przywrócić na nowo dawne przestarzałe formy.“

Turcyja.

(Stosunki z posłem francuskim. — Umożnienie długu państwa. — Inspekcyja szkół. — Żegluga montenegrzyńska.)

Konstantynopol, 10. lutego. Nowy poseł francuski, margrabia Lavalette, miał wkrótce po swym przejeździe powtórne konferencye tak z Fuadem Baszą, jak i z reprezentantami Austrii, Rosyi i Prus, które w obec niepokojących pogłosek o zamiarach Francyi na wschodzie ubezpieczyły Portę zupełnie. Jakoż między tamtejszemi zastępcami mocarstw zachodnich przyszło już do lepszego niż dotąd porozumienia, niż to było aż do odjazdu p. Thouvenela. Margrabia de Lavalette obeznany jest dokładnie z wszystkimi stosunkami na wschodzie, gdyż dawniejszemi laty pełnił służbę dyplomatyczną tak w Egipcie, jak w Persyi i w Konstantynopolu. Margrabia był już w roku 1843 konzulem jenerałnym w Egipcie, a później (za Guizota) poruczono mu osobną misję do Ibraima Baszy; roku 1851 mianowano go posłem francuskim w Konstantynopolu, z której to posady odwołano go na własną prośbę, zwłaszcza że kwestya względem miejsc świętych w Jerozolimie utrudniała ówczesne jego stanowisko dyplomatyczne.

Konstantynopol, 18. lutego. Rozpoczęły się czynności do zniesienia pieniędzy papierowych i umorzenia po części długu państwa. Po dzień 15. b. m. spalono kaimów za 130,049.100 piastrow i wylosowano niejaką liczbę obligacyi długu państwa (Eshami Djedides) dla ich umorzenia.

— Ministerjum publicznego oświecenia każe objeżdżać dla inspekcyi wszystkie szkoły znajdujące się w państwie otomańskim. Z ułożonych w najnowszym czasie statystycznych tabeli o stanie tych szkół okazuje się, że jest 14.005 takich zakładów, w których 14.798 nauczycieli udzielają nauki 464.355 dzieciom obojej płci.

— Do *Journ. de Const.* donoszą z Mostaru, że książę Danilo zamysła zaprowadzić regularną żeglugę na rzece Bajanie, która jezioro Skodry łączy z morzem adryatyckim w południowej stronie Antiwary.

A z y a.

(Postęp Anglików od Tybetu ku Chinom.)

Presse zawiera z Mako list francuskiego misjonarza w Tybecie a pisany z Cza-Mu-Tung pod dniem 5. sierpnia 1859. List ten zawiera następujące podania, jak daleko rozciąga się angielskie panowanie ku granicy chińskiej:

„Anglicy są jeszcze tylko na jeden stopień długości od nas oddaleni; prawda, że to nie daleko, ale trudności na tej przestrzeni są prawie nie do pokonania. Najwięcej co dostąpili, było zdobycie gór, zamieszkałych przez dzikie szczepy, które my tu nazywamy Nohangi, a w Bengalii zowią ich Miszemig. Rzecz szczególniejsza, że w tej części Tybetu nie znają Anglików, lecz mają ich za mieszkańców Asamu, przez których doliny dostają się do Tybetu, i ztąd zowią ich Adzawa. Lud jednak nie stroni od nich, i to sprawia, że się coraz na wschód posuwają. Obiega nawet pogłoska, że na naszej granicy zabierają się do zdobycia Dsajoul, które do wielkiego Lamy należy. Trzeba przyznać, że jeżeli Anglicy zajmą Tybet z tej strony, okażą przeto wielką znajomość kraju. Przedewszystkiem że znajdą wielką przychylność u poddanych despotycznego rządu państwa Hasa; powtóre że to jest najbogatsza prowincya. Ztąd pochodzi biały moszusz najlepszego gatunku, który Chinowie dalej wywożą; w górach są kopalnie złota, srebra, cyny i żelaza, które wychodzący chińscy bardzo pomyślnie wyzyskują, a w ręku Europejczyków nosiłyby niezmierne bogactwa. — Anglicy zostawszy panami tego kraju, mogą Hasa zostawić po lewej stronie, niedbając o Dalaj-Lamę; wtedy dostaną się bezpośrednio do granic chińskich i otworzą komunikacyę między Indyami i zachodnimi prowincjami Chin.“

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 25. lutego. Podług depeszy telegraficznej z Madrytu z dnia wczorajszego miał marszałek O'Donnell we czwartek konferencyę z Mulej Abbasem, który przybył w towarzystwie ministra Cesarza. Rozmowa trwała długo, ale była bezskuteczna. Mulej Abbas oświadczył, że warunki hiszpańskie są niepodobne do przyjęcia, i upraszał o nowy termin, by mógł uwiadomić o tem Cesarza. O'Donnell nie zezwolił na to, oświadczając, że zawieszenie broni uważa już za skończone, i porozumiał się z komendantem eskadry względem dalszych działań wojennych.

Londyn, 25. lutego. *Chronicle* utrzymuje, że między Austryją i Rosyą stanął traktat przymierza, podług którego ma Austryja wspierać Rosyę w sprawie św. grobu, jako też w sprawie Księstw Naddunajskich i Serbii, a za to gwarantuje Rosya Austrii wszystkie posiadłości łącznie z Węgrami i Wenecyą, tak przeciw wewnętrznym jak i zewnętrznym nieprzyjaciołom.

Na wczorajszym posiedzeniu *izby niższej* odpowiedział lord *J. Russell* na zapytanie, że marszałek O'Donnell otrzymał wprawdzie tytuł księcia Tetuanu, ale niewiadomo, czy mu nadano terytorjum, na którym odniósł zwycięstwo. *Sir de Lucy Evans* ganił robione Cesarzowi Napoleonowi propozycye względem uregulowania stosunków włoskich, utrzymując, że to narusza zasadę nieinterwencyi. Lord *Russell* odpowiedział: Rząd postąpił przy tem tak, jak mu się zdawało być najstosowniej dla utrzymania pokoju. Potem oznajmił lord *John Russell*, że bil reformy wniesiony będzie w przyszły czwartek. Następnie toczyła się dalsza debata nad poprawką *Duncana*. *Newdegate* sądził, że traktat handlowy sprzeciwia się widokom Anglii. *Sir Osborne* zaś dowodził, że traktat i przymierze z Francją pozwalają przystąpić do rozbrojenia. *Baring* mniema, że traktat jest niebezpiecznym dla Anglii, i że tylko przewyżka w dochodach mogłaby usprawiedliwić jego zawarcie. *Milner Gibson* bronił traktatu. Przy głosowaniu nad poprawką *Duncana* wypadło 223 głosów *za* a 339 *przeciw*, zatem większość rządowa 116 głosów.

Dzienniki donoszą, że flota kanałowa odpłynęła wczoraj w południe z Portlandu do Lisbony, i że to ma być demonstracyja przeciw hiszpańskim warunkom pokoju.

Turyń, 23. lutego. *Patrie* zapowiada, że Piemont będzie miał do 1. marca r. b. łącznie z armią centralno-włoską a nie licząc rezerwy, 240.000 wojska. — Minister sprawiedliwości *Cassinis* podał się do dymisyi.

Medyolan, 24. lutego. Król przyjmował dziś deputacyę duchowieństwa medyolańskiego i odpowiedział jej między innymi: W chwili, kiedy stronnictwa pod pozorem świeckiej władzy starają się obafamucac umysły, przekonywa się z przyjemnością, że sposób myślenia duchowieństwa medyolańskiego zgadza się z moim, gdyż uznaje, jak ważną jest rzeczą, ażeby władza duchowna nie mieszała się w sprawy polityki świeckiej.

Drezno, 25. lutego. Dzisiejszy *Dresd. Journal* zawiera następującą depeszę telegraficzną z Petersburga:

„W miejsce zmarłego jenerała Rostowcowa mianował Cesarz ministra sprawiedliwości *Pašina* prezydentem redakcyjnego komitetu w sprawach włościańskich.“

Kopenhaga, 24. lutego. Ministerjum jest już złożone: Hall prezydent gabinetu i tymczasowo minister spraw zewnętrznych; Fenger finansów; biskup *Monrad* wyznał i tymczasowo spraw wewnętrznych; radca etatowy *Dr. Casse* sprawiedliwości; *Thestrup* wojny; *Bille* marynarki; *Wolfhagen* minister dla Szlezwiku, a *Raesloef* dla Holsztynu.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 28. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Petrowicz Ksawery, z Wołoszkowa.
 Hotel europejski: Walisch Józef, c. k. kapitan, z Kuelina.
 Hotel Langa: Hr. Hartman Adam, c. k. podporucznik, z Żółkwi.
 Hotel Kuhna: Hr. Komorowski Fran., c. k. podporucznik, z Uhnowa. —
 Ziemborowski Apol., z Siennicy. — Tergonde Teod., z Sanoka.
 Hotel krakowski: Friedberg Wilh., c. k. przełożony powiatowy, z Sam-
 bora.

Pod kolej żelazną: Jaworski Józef, z Korzelicy.
 Do domu zajezdnego nr. 179²/₄: Hermann Łucyan, z Rzepniowa.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 28. lutego.

PP. Sroczyński Fel., do Brusna starego. — Juriewicz Stan., do Skomoro-
 roch. — Augustynowicz Bron., do Waszeczynie. — Hoppen Mar., do Kozłowa —
 Rubczyński Maur., do Uherzec. — Rubczyński Wład., do Jaśniszczy. — Li-
 tyński Józef, do Wierzbicy. — Obertyński Stan., do Tuszkowa. — Croise Lud.,
 do Koszelowa. — Bromirski Michał, do Jaryczowa. — Bromirski Emil, do
 Podhorzec. — Aich Albert, c. k. podporucznik, do Wiednia. — Hr. Golejow-
 ski Adam, do Hryniowic. — Przybysławski Wład., do Unicza. — Korytyński
 Nik., do Polski.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. lutego.

Pora	Barometr w mierze parys. spro- wadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaun.	Stan po- wierzni wilgo- tnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.36	— 6.4°	84.5	południowy sł.	pochmurno
2. god. po poł.	322.63	— 1.2°	80.0	" "	pogoda
10. god. wiecz.	320.24	— 1.9°	86.9	" "	pochmurno

T E A T R.

Dziś na scenie polskiej: „Stary Skrzypek,” dramat w trzech
 odsłonach z niemieckiego, i „Nie ma męża w domu,”
 komedia w dwóch aktach z francuskiego.

Kurs lwowski.

Dnia 28. lutego.

	gotówka		towarem	
	zl.	c.	zl.	c.
Dukat holenderski wal. austr.	6	18	6	24
Dukat cesarski	6	21	6	26
Półimperyj zł. rosyjski	10	65	10	85
Rubel srebrny rosyjski	2	5	2	8
Talar pruski	1	98	2	1
Polski kurant i pięciozłotówka	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne za 100 zlr. } Galicyjskie obligacje indemnizacyjne } 5% Pożyczka narodowa }	84	25	84	92
	70	83	71	53
	76	45	77	28

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 28 lutego

Z pożyczki narodo. po 5% za 100 zlr. 77.40 Metaliki po 5% za 100 zł.
 68.70; po 4¹/₂% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. —. Obligacje in-
 demnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —;
 Galicyi —; Bukowiny —; Akeye. Banku narodowego sztuka 864 —;
 instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 195. —; niższo-austr. towarzy-
 stwa eskomtowego —.
Listy zastawne. Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.
Wexłowy. Augsburg za 100 zł. połudn. niemieck. waluty 113.25. —
 Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 132.40. Medyolan
 za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —.
Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6 27, dukaty ces. pełnej wagi
 —, korony —, półkorony —.

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. lutego.

1. Dług publiczny.

	pien.	towar.
A. Państwa.		
W austr. wal. po 5%	65.25	65.50
Z pożyczki narod. po 5%	77.60	77.80
Z r. 1851, ser. B. po 5%	97.50	—
Metaliki po 5%	69.60	69.80
dtto. „ 4 ¹ / ₂ %	61.25	61.75
dtto. „ 4%	54.50	55.—
dtto. „ 3%	41.50	41.75
dtto. „ 2 ¹ / ₂ %	35.—	35.50
dtto. „ 1%	13.80	14.—
Przez. do wylos. z r. 1834	395.—	405.—
„ 1839	124.—	124.50
„ 1854	106.25	106.75
Renty Como po 42 lir. aus.	16.25	16.50
Wylos. obl. dawn. } długu państ. } po 5%	68.—	69.—
„ 4 ¹ / ₂ %	59.—	60.—
„ 4%	53.—	54.—
„ 3 ¹ / ₂ %	45.—	46.—
„ 3%	62.—	64.—
„ 2 ¹ / ₂ %	60.—	61.—
„ 2%	52.—	52.50
„ 1 ¹ / ₂ %	46.—	47.—
„ 1%	40.—	41.—
„ 5%	68.—	69.—
„ 4 ¹ / ₂ %	59.—	60.—
„ 4%	53.—	54.—

	pien.	towar.
Dług Tyrolu } po 5%	68.—	69.—
„ 4%	53.—	54.—
„ 3 ¹ / ₂ %	45.—	46.—
Dług Salzburga } po 3%	39.—	40.—
„ 2 ¹ / ₂ %	32.—	33.—
Dług Krainy } po 2%	26.—	27.—
„ 1 ¹ / ₂ %	22.—	23.—

2. Stan oblig. domestykaln.		
	pien.	towar.
po 3% za 100 zł.	—	22.—
„ 2 ¹ / ₂ % za 100 zł.	—	20.—
„ 2% za 100 zł.	—	17.—
„ 1 ¹ / ₂ % za 100 zł.	—	15.—
„ 1% za 100 zł.	—	13.—
3. Akcje.		
Banku nar.	871.—	873.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	197.20	197.40
Niż.-austr. tow. eskomd. po 500 zł.	570.—	571.—
Póln. kolei po 1000 zł. m. k. 1965	—	1967
Tow. kolei żel państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. 264.50	264.50	265.—
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. 173.25	173.25	173.75
Polud.-póln.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	133.50	134.—
Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 100 zł. (50%) wpłaty 105.—	105.—	105.—
Lomb.-wen. kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłaty (50%)	154.—	155.—
Kol. Karola Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 80 zł. (40%) 103.50	103.50	104.—
Kol. Preszb. Tyrn. l. emis. po 200 zł. m. k.	24.—	26.—
dtto. II. emis. po 200 zł. m. k.	55.—	60.—
Kolej Budehradzka po 500 zł. m. k.	660.—	680.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k.	—	—
z wpłaty 60 zł. (30%)	—	—
Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k.	—	200.—

	pien.	towar.
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	116.—	118.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	440.—	442.—
Lloyda w Tryecie po 500 zł. m. k.	214.—	216.—
Mostu lańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	355.—	360.—
Tow. mlyna par. w Wied. po 500 zł. m. k.	340.—	342.—
Powz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k.	—	—
4. Listy zastawne.		
Banku naro- dowego } w mon. kon. } 6let. po 5% 102.50	102.50	103.—
„ 10 „ 5% 98.50	98.50	99.—
„ przezn. do los. po 5% 93.—	93.—	93.50
„ na 12 m. 5% za 100 zł. 100.—	100.—	—
„ przez. do los. po 5%	88.50	88.75
Gal. Tow. kred. po 4%	84.—	84.50
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa.		
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	91.50	92.—
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	135.—	136.—
Kol. póln. po 100 zł. m. k. 91.—	91.—	91.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr. 132.50	132.50	133.—
Kol. Gloggn. za 100 zł.	82.50	83.—
Tow. żegl. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	92.50	93.—
Lloyda za 100 zł.	92.—	92.50

	pien.	towar.
Esterhazego po 40 zł. m. k. 84.—	84.—	85.—
Salma „ 40 „ „ 38.50	38.50	39.—
Palfego „ 40 „ „ 39.—	39.—	39.50
Clarego „ 40 „ „ 36.75	36.75	37.25
St. Genois „ 40 „ „ 37.—	37.—	37.50
Windischgrätz 20 zł. „ 22.75	22.75	23.25
Waldsteina 20 „ „ 27.—	27.—	27.50
Keglevicha 10 „ „ 16.—	16.—	16.50

Weksle.		
(Na 3 miesiące.)		
	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	113.—	113.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n. 112.75	112.75	112.75
Berlin za 100 tal.	—	—
Wrocław za 100 tal.	—	—
Frankfurt za 100 zł. w. p. n. 113.—	113.—	113.—
Genewa za 100 lir. piem.	—	—
Hamburg za 100 M. B.	100.—	100.—
Lipsk za 100 tal.	—	—
Liwurna za 100 lir. tosc.	—	—
Londyn za 10 ft. szt.	131.75	131.75
Lugdun za 100 fr.	—	—
Medyolan za 100 zł. w. a.	—	—
Marsylia za 100 fr.	—	—
Paryż za 100 fr.	52.40	52.50
Praga za 100 zł. w. a.	—	—
Tryest za 100 zł. w. a.	—	—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—	—

Kurs złota.		
w przecięciu w w. a.		
	zl.	c.
Dukaty ces. men.	6	24 ⁵ / ₁₀
dtto. pełnej wagi	6	24
Korona	18	8
Półkorona	—	—
Napoleonodor	—	—
Rosyjski impery	—	—
Kurs korony w e k. kasach 13 zł. 50 c	—	—

KRONIKA.

W drukarni M. F. Poremby wyszło ułożone przez Szczęsnego Kluczy-
 ckiego piśmko o przyprawianiu wszelkiego mięsiva, i o wędzeniu bez ognia
 i dymu w przeciagu kilku tylko godzin, a mianowicie w bajcy mokrej ze stward-
 niałej sadzy kominowej (Fuligo splendens, Glanzruss) i z soli. Sposób takiego
 wędzenia jest dokładny i ze wszch miar pożyteczny.

(Nowo wynalezione działo.) Z polecenia rządu angielskiego odbyły się
 ostatnimi dniami w pobliżu Londynu próby nowego działa wynalazku i kon-
 strukcyi Whetwortha. Wierząc obszernemu w Times wydrukowanemu sprawo-
 zdaniu zapewnia działo to niezliczone korzyści i przewyższa sławną armatę
 Armstronga pod każdym względem. Do pierwszej próby wzięto trzyfuntowe
 działo, a z wysokości 35 stopni nosły kule na 5¹/₂ mili angielskiej, a nasześć
 strzałów trafiły zawsze dwa do celu.

(W Alexandryi) srożyła się w dniach 9go, 10go i 11go b. m. gwałtowna
 burza i zrzuciła wielkie szkody. Bałwany morskie kilkopiętrowej wysokości
 staczały się na ląd zalewając most kolei żelaznej, przeszło 30 stóp wysokości.
 Wiele okrętów poniosło znaczną szkodę; między innymi zniszczyła burza także
 wszystkie zakłady kąpieli morskich, z których jeden kosztował sam przeszło

40.000 fr. W nocy z 8go na 9ty pękły łańcuchy kotwiczne jednego z okrę-
 tów Lloyda, i burza wpędziła go na paropływ francuski, którego łańcuchy przez
 to również się przerwały, i obadwa te wielkie okręta uderzyły na jakiś szoner
 gruchocząc go na miazgi. W starej zatoce alexandryjskiej wyrzuciła burza
 dziewięć okrętów na mieliznę, między temi austriacki szoner „Lucian“, który
 jednak spodziewano się uratować bez znacznej szkody. W mieście pogruchołał
 orkan mnóstwo okien, pozrywał dachy, uszkodził dworzec kolei i zatopił kilka
 tam. Podobnej burzy niezapamiętano jeszcze w Alexandryi.

(Handlowa flota holenderska) składała się na dniu 31go grudnia 1859
 z 2406 okrętów objętości 305.675 beczek. Rozbiło się w zeszłym roku 141
 okrętów objętości 15.861 beczek. W ogóle zawinęło do portów holenderskich
 3261 okrętów objętości 580.390 beczek pod banderą holenderską, a 4385 oby-
 cych okrętów objętości 876.090 beczek, przeto razem 7646 okrętów objętości
 1,456.480 beczek. Odpłynęło zaś 236 okrętów holenderskich objętości 438.594
 beczek, a 2244 obcych okrętów objętości 501.512 beczek, przeto razem 4570
 okrętów z ciężarem wynoszącym 940.106 beczek.